

ҚОРҒАНЫС МИНИСТРЛІГІНДЕ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛТАЙ ИДЕЯЛАРЫ АЯСЫНДАҒЫ МІНДЕТТЕР АЙҚЫНДАЛДЫ

Қорғаныс ведомствосында Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қызылорда қаласында өткен V Ұлттық құрылтайда жариялаған реформаларына арналған министрліктің кеңейтілген отырысы өтті.

Іс-шараға Қорғаныс министрлігінің, Бас штаб пен Қарулы күштердің басшылық құрамы қатысты. Әскер түрлері мен тектерінің қолбасшылығы, гарнизондардағы әскери бөлімдердің, мекемелер мен әскери оқу орындарының басшылығы видеоконференция арқылы қосылды.

Қорғаныс министрі авиация генерал-лейтенанты Дәурен Қосанов жеке құрамға Президенттің жиында айтқан бастамаларын жеткізді. Ол бағдарламалық мәлімдеменің кешенді сипатын атап өтіп, онда идеология, мемлекеттік біртұтастық, экономика, әлеуметтік сала, мемлекеттік басқару және сыртқы саясат мәселелері қамтылғанына тоқталды.

– Бүгінгі геосаяси жағдайда Қарулы күштер мемлекеттің тірегі әрі оның қауіпсіздігінің кепілі болып қала береді. Сондықтан біз қабылданатын шешімдерге қандай мән-мағына беріліп жатқанын нақты түсінуіміз қажет, – деп түсіндірді авиация генерал-лейтенанты Д. Қосанов.

Отырыста қорғаныс ведомствосының басшысы әскери қызметшілердің мемлекеттік символдарға құрметпен қарауы, патриоттық тәрбиені дамыту, жеке құрамда антқа адалдық пен елдің қауіпсіздігіне жауапкершілік негізінде тұрақты құндылықтық бағдарлар қалыптастыру

мәселелеріне ерекше назар аударды.

Отанға адалдық – әскери қызметшінің бойындағы патриотизмнің ең жоғары формаларының бірі. Осы тұрғыда офицерлер мен сержанттар құрамының тәрбиелік жұмысын, командирлердің жеке үлгісін ерекше атап өту қажет, себебі олардың жұмыс нәтижесі әскери тәртіп пен заңдылықтың сақталуына тікелей әсер етеді, – деп атап өтті ол.

Қорғаныс министрі армияның цифрлық трансформациясына қатысты мәселелерге де баса назар аударды. Бұл ретте ол жаңа технологиялар мен жасанды интеллектіні енгізу міндеті тұрғанын, бірақ бұл процестің басқару жүйесінде тәртіп орнату, функцияларды оңтайландыру және командирлердің ресурстар мен процестерді тиімді басқару жауапкершілігін арттырумен бірге жүруі қажет екенін айтты.

Авиация генерал-лейтенанты Д. Қосанов қорғаныс доктринасына сәйкес Қарулы күштер ұлттық мүдделерді қорғауға, қорғаныс қабілетін нығайтуға және мемлекетті сыртқы қауіптерден сенімді қорғауға бағытталған міндеттерді орындайтынын мәлімдеді. Сонымен қатар ол армияда жеке құрамның кәсібилігін арттыру, жауынгерлік дайындықты жетілдіру және әскердің жауынгерлік әзірлігін нығайту жұмыстары жалғасатынын атап өтті.

Ұшқышсыз ұшу аппараты өндірісі дамып келеді

Қазақстанның Десанттық-шабуылдау әскерлерінде ұшқышсыз авиациялық жүйелерді дамыту бағытында тұрақты ілгерілеу байқалады.

Бүгінде дрондарды жинақтау, баптау, сынақтан өткізу және оларды әскер бөлімдеріне тапсырудың толық циклі жолға қойылған. Ұшқышсыз авиациялық жүйелер бөлімшелері Десанттық-шабуылдау әскерлері құрамында екі жыл бұрын құрылған.

Осы уақыт ішінде әскери қызметшілер дрондарды практикалық қолдануды меңгеріп қана қоймай, оларды өз күшімен жинақтау мен жөндеу жұмыстарын да жолға қойды. Бұл әскердің ішкі қажеттіліктерінің едәуір бөлігін өз бетімен қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. Дрондарды жасау, жинау және

қарулы қақтығыстарды талдау ұшқышсыз аппараттардың барлау, атысты түзету және бөлімшелерді басқарудағы рөлінің артқанын көрсетеді.

Биыл Десанттық-шабуылдау әскерлерінің оқу орталығы базасында ҰҰА операторларын даярлау басталады. Оқытуды арнайы курстардан өткен, әртүрлі үлгідегі дрондарды қолдану тәжірибесі бар нұсқаушылар жүргізеді. Ұшқышсыз авиациялық жүйелер бөлімшелері «Десант-2025» оқу-жаттығулары барысында алғашқы «жауынгерлік сынақтан» өтті. Олар әуе барлауын жүргізіп,

жөндеу шеберханасы 2025 жылдың желтоқсанында жұмысын бастады. Онда арнайы дайындықтан өткен келісімшарт негізіндегі әскери қызметшілер қызмет етеді. Жақында мұнда жүзінші ұшқышсыз ұшу аппараты құрастырылды.

Барлық дрондар міндетті түрде бақылау сынақтарынан өткізіліп, кейін әскери бөлімдерге тапсырылуда. Мамандардың айтуынша, бұл бағытты дамыту қазіргі заманғы соғыс жүргізу талаптарынан туындап отыр. Қазіргі

авиация мен артиллерияның атысын түзетті, соккы беруге қатысып, бөлімшелерді нақты уақыт режимінде басқаруды қамтамасыз етті.

Қазіргі таңда Десанттық-шабуылдау әскерлерінің қару-жарағында отандық және шетелдік өндірістегі тактикалық ұшқышсыз авиациялық жүйелер бар. Бұл бағытты одан әрі дамыту, жаңғырту және жетілдіру жұмыстары жоспарлы түрде жалғасып келеді.

БҰЛ НӨМІРДЕ:

◆ ЦИФРОВИЗАЦИЯ

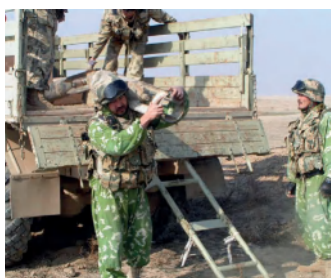

ЦИФРОВОЙ ВЕК ВОЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ

4-5 стр.

ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН ҚҰРЫЛЫМ

◆ АТАУЛЫ КҮН

6-бет

◆ ПЕРСОНАЛИМ НЕВИДИМЫЙ ЩИТ АРМИИ

8 стр.

◆ МІРІМ

ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫНЫҢ АРДАҒЕРІ 96 ЖАСҚА ТОЛДЫ

12-бет

ОСОБАЯ МИССИЯ

Личный состав инженерно-саперной группы национального контингента успешно выполняет задачи в соответствии с мандатом Организации Объединенных Наций на Голанских высотах.

С 11 апреля 2025 года военнослужащие провели 44 операции, в ходе которых уничтожили более 1200 взрывоопасных предметов и 43 самодельных взрывных устройства. Кроме того, казахстанские саперы осуществили пять поисковых мероприятий на местности, базах и наблюдательных постах ООН, совершили три разведывательных выезда на минные поля и

выполнили одиннадцать рекогносцировок обнаруженных боеприпасов.

В зоне ответственности инженерно-саперная группа обеспечивает безопасность военного персонала, объектов ООН и мирного населения.

– Мы проводим разведку минных полей, обследуем базы и наблюдательные посты ООН, уничтожаем взрывоопасные предметы и самодельные взрывные

устройства. Все обнаруженные боеприпасы – это опасное наследие вооруженных конфликтов на территории Сирии, – отметил офицер управления материально-технического обеспечения Центра миротворческих операций майор Ернар Амантайұлы.

Перед направлением на Голанские высоты военнослужащие прошли комплексную специализированную подготовку в Центре миротворческих операций Алматинского гарнизона и Центре разминирования Конаевского гарнизона, где освоили трехуровневый курс по гуманитарному разминированию.

Таким образом,

военнослужащие инженерных войск Казахстана не только обеспечивают безопасность войск и гражданского

населения в стране, но и вносят весомый вклад в укрепление мира и стабильности в рамках миссий ООН.

НАДЕЖНЫЕ СТРАЖИ НЕБА

В Десантно-штурмовых войсках Казахстана отмечается устойчивый прогресс в развитии беспилотных авиационных систем. Налажен полный цикл работ – от сборки и настройки до испытаний и передачи беспилотных летательных аппаратов в войска для применения по предназначению.

Подразделения беспилотных авиационных систем были сформированы в ДШВ два года назад. За этот период десантники не только освоили практическое применение дронов, но и наладили собственную сборку и ремонт беспилотных летательных аппаратов, что позволило закрыть значительную часть внутренних потребностей войск.

Мастерская по изготовлению, сборке и ремонту беспилотных авиационных систем начала работу в декабре 2025 года. В ее составе – военнослужащие контрактной службы, прошедшие специализированную

подготовку. Недавно в мастерской был собран сотый по счету беспилотный летательный аппарат. Все изделия в обязательном порядке проходят контрольные испытания,

после чего направляются в воинские части для применения по прямому назначению.

По словам специалистов, развитие этого направления продиктовано современными реалиями ведения войны.

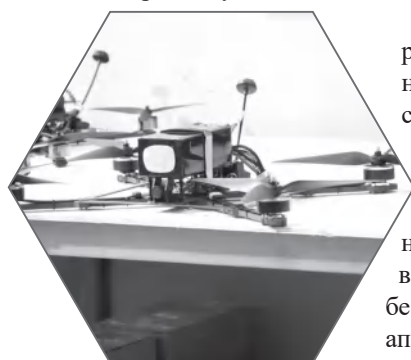
Анализ современных вооруженных конфликтов наглядно демонстрирует возросшую роль беспилотных летательных аппаратов в боевых

действиях. Создание подразделений БАС, а также мастерских по их ремонту и изготовлению – это ответ на новые вызовы и требования времени.

В текущем году начнется подготовка специалистов для подразделений беспилотных авиационных систем на базе учебного центра Десантно-штурмовых войск. Обучение будет организовано под руководством инструкторов, прошедших специальную подготовку на профильных курсах и обладающих практическим опытом эксплуатации различных типов беспилотных авиационных систем.

Подразделения БАС уже прошли «боевое крещение» в ходе учений «Десант-2025». Они осуществляли воздушную разведку, корректировку огня авиации и артиллерии, нанесения огневого поражения, а также управление подразделениями в режиме реального времени, что способствовало оперативному принятию решений на поле боя.

В настоящее время на вооружении Десантно-штурмовых войск состоят тактические беспилотные авиационные системы отечественного и иностранного производства. Работа по их дальнейшему освоению, модернизации и развитию направления беспилотных авиационных систем продолжается на плановой основе.

ИСПЫТАНИЕ ВЫСОТОЙ

Курсанты высших учебных заведений силовых структур Алматы совершили восхождение на горный пик Заилийского Алатау высотой 3500 метров. Мероприятие было приурочено ко Дню образования института заместителей командиров по воспитательной и социально-правовой работе.

Для обеспечения безопасности участников к акции были привлечены инструкторы Центра горной подготовки, а также медицинский персонал военного вуза Министерства обороны.

По словам заместителя начальника Военного института Сухопутных войск имени Сагадата Нурмагамбетова полковника Даныяра Кудайбергенова, в походе приняли участие курсанты, обучающиеся по специальности «организация воспитательной и идеологической работы».

– Нам было важно показать будущим офицерам-воспитателям, что их профессия требует не только знаний, но и физической выносливости, умения работать в команде и высокой личной ответственности, – отметил он.

В восхождении участвовали по десять курсантов Военного института Сухопутных войск, Военно-инженерного института радиоэлектроники и связи, Академии МВД, Академии КНБ

и Пограничной академии.

Курсант Военно-инженерного института радиоэлектроники и связи Дархан Дүйсенбек рассказал, что подъем позволил участникам лучше понять собственные возможности и ощутить поддержку товарищей.

– Восхождение дало чувство командного единства и вдохновение от достигнутой цели. На фоне величественной природы мы испытали особые эмоции. Благодарим опытных инструкторов за помощь и четкий инструктаж. Мы гордимся тем, что справились с задачей, – говорит Дархан Дүйсенбек.

Мероприятие было направлено на популяризацию военно-патриотических ценностей, укрепление межвузовского взаимодействия и пропаганду здорового образа жизни. Организаторы отмечают, что подобные акции способствуют формированию профессиональных, моральных и физических качеств будущих офицеров.

ОТБАСЫЛЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТЫ ҚОРҒАУ – ОТАНДЫ ҚОРҒАУДЫҢ НЕГІЗІ

Қаңтардың 26-сы – Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмыс істеу қызметінің құрылған күні. Сондықтан осы бір айрықша күнде қызметкерлерімізді айтулы датамен шын жүректен құттықтаймыз. Сіздердің отбасылық құндылықтарды нығайтуға, әскери қызметшілердің отбасында жағымды моральдық психологиялық ахуал қалыптастыруға қосып жатқан зор үлестеріңіз бар.

Еліміздегі жанұяларға жан жақты қолдау көрсету, ана мен баланы қорғау мемлекетіміздің басты құндылықтарының бірі саналады. Мұны Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы – Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев назардан тыс қалдырған емес.

Осы орайда айта кетер жайт, әскери қызметшілердің отбасында жайлы моральдық жағдай қалыптасуына командир мен отбасылармен жұмыс жөніндегі бөлім қызметкерлерінің шебер ұйымдастырушылық іс-әрекеттері, жанұялық ізгі дәстүрге деген қызығушылығы мен жауапкершілігін арттыру бағытындағы нәтижелі жұмыстары оң әсерін тигізеді. Нәтижесінде әскери басқару органдары алдында тұрған міндеттердің сапалы орындалуын қамтамасыз етеді.

Мұндағы басты мақсат — әскери қызметшілер отбасындағы отбасылық құндылықтарды және моральдық психологиялық ахуалды нығайту, олардың рухани мәдени талаптарын зерделеп, сол бағытта нәтижелі жұмыс атқару.

Жалпы, кез келген құрылымның қайнар бастауында белгілі бір тұлғалар тұрады. Мәселен, Әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмыс істеу бөлімінің құрылуы мен ондағы қызметтердің жүйелі қалыптасуында Жасұзақова Г.У., Бектанова С.Р., Хусаинова В.В., Орманбетова Е.Г., Карбенова Е.А., Қосанова Р.А., Дандыбаева В.Ю., Қашғанова А.А., Жұмакеева Ж.А., Қаракулова Р., Қуатова С.Х., Аймашева О.А., Оспанова Г.А., Дайрбекова А.К. сынды азаматтардың ерен еңбегі бар. Олар осы саланың дамуы жолында маңдай терін аямай

төкті.

2017 жылғы 26 қаңтарда Қорғаныс министрінің бұйрығымен «Әскери қызметшілердің отбасы

Қызметтің үйлестіруін тәрбиелік идеологиялық жұмысты қадағалайтын Қорғаныс министрінің орынбасары жүзеге асырады.

Бүгінгі таңда қызметтердің құрамы негізінен педагогикалық және психологиялық білімге ие, әскери ұжымда жұмыс тәжірибесі бар мамандардан тұрады. Олардың қатарында Ізтілеуова А.Ж., Есім А., Жұмабаева Ж.С., Жағалбаева Ә.Т., Исмагулова Д.Т., Құдайбергенова А.Д., Досымбаева А.А., Айқынбаева Б.Ж., Ахметжанова

және кеңейтуге, көпбалалы және жас отбасыларға әлеуметтік қолдау көрсетуге, бала туғаннан кейінгі кезеңде көмек көрсетуге, халықаралық миссияға қатысқан әскери қызметшілердің отбасымен жұмыс істеуге және олардың әйелдерінің жұмыспен қамтылуына жәрдемдесуге бағытталған жан жақты қолдау көрсетіледі.

Әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмыс істейтін қызметтердің күш жігерінің арқасында шектеулі мүмкіндігі бар балалар Корея Республикасы,

дарынды жастарды қолдау мақсатында гарнизондарда сурет салу, хореография, вокал, музыкалық аспаптарда ойнау, қолөнер, тіл үйрену секілді шығармашылық үйірмелер, сондай ақ жүзу, гимнастика, футбол, волейбол, теннис, жекпе жек өнерлері, шахмат және ұлттық спорт түрлері бойынша спорт секциялары жұмыс істейді.

Отбасылық ахуалды нығайту мақсатында әскери қызметшілер отбасы мүшелерімен кездесулер, әңгімелер, тренингтер және қызықты және беделді адамдармен кездесулер ұйымдастырылады. Мемлекеттік және ұлттық мерекелерге орай мәдени сауықтық және спорттық қоғамдық іс шаралар тұрақты түрде өткізіледі.

«Менің отбасым – менің Отаным» республикалық конкурсы отбасылық құндылықтарды насихаттауда үлкен үлес қосуда және оның танымалдығы әскери қызметшілер арасында жылдан жылға артып келеді.

Әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмыс істейтін қызметкерлердің жұмысын жүйелеу мақсатында Қарулы Күштердің тиісті қызмет басшыларымен жыл сайын әдістемелік жиналыстар өткізіледі.

Біздің қызметкерлердің жанқиярлық еңбектерінің, жоғары кәсібилігі мен шынайы адамгершілік құндылықтары әскери қызметшілердің отбасылары үшін сенімді тірек болып отыр. Сондай-ақ, отбасылық құндылықтарды нығайтуға және әскери құрамның моральдық психологиялық тұрақтылығын қамтамасыз етуге зор ықпалын тигізіп келеді.

Осы айтулы күні барша қызметкерлерге және оның қалыптасуына негіз болған ардагерлерге зор денсаулық, аман әлеуметтік табыс, кәсіби жетістіктер мен алдағы істеріңізге сәттілік тілейміз! Сіздерге Отан алдындағы еңбектеріңіз үшін зор ризашылығымызды білдіреміз!

Тәттігүл СМАҒҰЛОВА,
Қазақстан Республикасы
Қарулы Күштері
Әскери қызметшілердің
отбасы мүшелерімен жұмыс
ұйымдастыру бөлімінің
басшысы

мүшелерімен жұмыс істеу жөніндегі нұсқаулық» бекітілді. Әскери басқару органдарында, бөлімдерде және мекемелерде тиісті бөлімдер мен қызметтер құрылды және тұрақты жұмыс істей бастады. Сонымен қатар, Қарулы Күштердегі әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмыс істеу қызметінің логотипі бекітілді.

Қызмет аясында «Отан қорғаушының аяулы жары» І және ІІ дәрежелі төс белгісі әзірленді. Бұл белгі отбасылық дәстүрлерді дамытуға, ана мен баланы әлеуметтік қолдауға, әскери қызметшілердің отбасындағы жағымды ахуалды нығайтуға елеулі үлес қосқан қызмет жетекшілеріне, әскери қызметшілердің әйелдеріне беріледі.

Тағы бір айта кетерлігі, ҚР Қарулы Күштеріндегі әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмыс істеу құрылымының басқару тізбегі айқындалды. Ондағы бекітілген талаптар әскери басқару органдарында, әскер түрлері мен құрамаларында, өңірлік командалықтар мен бөлімдерде іске асырылуда.

А.Б., Дошманова Л.М., Нұрғалиева Ж.Г., Ақынбаева Э.С., Ашметова Ж.Ж., Ғайноллақызы Ж., Насырова А.Т., Алдабергенова Қ.С., Қожагелдина Г.Т., Баталова Г.Ж., Саранжинова А.К. және Урустемова Ж.Ж. бар.

Қарулы Күштердегі әскери қызметшілердің отбасыларымен жұмыс жөніндегі бөлімінің қызметкерлері өздері жетекшілік ететін бөлімдерге әдістемелік көмек көрсетеді, тәрбиелік жұмыстарда қолданылатын әдістемелік ұсыныстар, кітаптар мен ақпараттық материалдар жіберіп отырады.

Қызметкерлер әскери отбасылардың жағдайын тұрақты түрде бақылайды, оларға психологиялық, құқықтық және басқа да мәселелер бойынша кеңес беру көмегін көрсетеді. Тұрғын үй, өтемақы алу және басқа да әлеуметтік маңызды мәселелер бойынша тұрақты құқықтық және психологиялық консультациялар өткізіледі.

Әскери қызметшілердің отбасыларына тұрмыстық мәселелерді шешуге, қызметтік баспана алуға

Израиль, Түркия, Германия және Ресей Федерациясы клиникаларында кеңес алу және емделу мүмкіндігіне ие болды.

Жылдық жұмыс жоспары аясында «Мектепке жол», «Жаңа жылдық ертегілер», «1 маусым – Балаларды қорғау күні», «Отбасы күні» және басқа да қайырымдылық акциялар ұйымдастырылады, меценаттар мен демеушілермен жүйелі жұмыс жүргізіледі.

2024 жылғы қаңтардан бастап Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен ҚР Білім министрлігі арасында жасалған келісім бойынша жауынгер патриоттық тәрбиені жетілдіру бойынша бірлескен жоба ай сайын жүзеге асырылып, «Балдәурен» республикалық оқу сауықтыру орталығы филиалдарында әскери қызметшілердің балалары үшін тегін демалыс ұйымдастырылып келеді.

Қазіргі таңда Қарулы Күштерде әскери қызметшілердің балаларымен жұмыс істеуге ерекше көңіл бөлінеді. Балалардың бос уақытын ұйымдастыру және

ЦИФРОВОЙ ВЕК ВОЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ

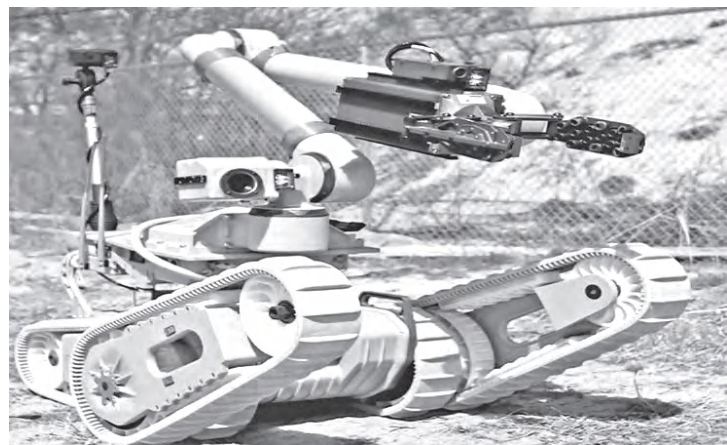

В XXI веке военное искусство ведущих зарубежных стран развивается с прицелом на войны будущего, включая разработку новых технологий вооружения и техники, а также военного управления. Планируется, что применение искусственного интеллекта (ИИ) окажет существенное влияние на ведение боевых действий.

В настоящее время ряд стран, в числе которых США, Китай, Великобритания, Франция, Израиль реализуют национальные военные программы, предусматривающие применение искусственного интеллекта в военной сфере, в том числе в системах управления войсками.

В общем смысле под этим термином можно понимать

и исследовательскими организациями в области ИИ считаются Массачусетский технологический институт и Исследовательский институт машинного интеллекта (США), Немецкий исследовательский центр по ИИ, Национальный институт современной промышленной науки и технологий (Япония), Индийский технологический институт в Мадрасе (Индия).

способность какого-либо искусственно созданного объекта, например, цифровой вычислительной системы обучаться для решения определенного класса задач.

Ключевой причиной создания систем военного назначения с использованием ИИ является необходимость оперативной разработки структурированных и неструктурированных данных колоссальных объемов или «больших данных», обусловленная постоянным расширением числа, номенклатуры и технических средств добывания информации.

Главными производителями оборудования и программного обеспечения являются американские промышленные гиганты Lockheed Martin, General Dynamics, английская BAE System, французская Thales. Наиболее крупными научными

Основным способом реализации технологий при создании систем с искусственным интеллектом военного назначения принято считать искусственную нейронную сеть, которая представляет собой набор отдельных цифровых элементов – нейронов. При этом данная сеть имеет способность к обучению. В процессе обучения нейронная сеть способна выявлять сложные зависимости между входными и выходными данными, выполнять обобщение.

Кроме того, в ходе обучения на нейронную сеть подается массив специально подготовленных изображений требуемых объектов разведки (БПЛА, корабли), сделанных под различным углом и освещением. Нейросеть анализирует характерные признаки изображения и строит модель распознавания, что позволяет идентифицировать объект с

минимальным количеством ошибок. В некоторых странах подобные технологии реализованы уже сегодня.

Так, в 2020 году компания Raytheon объявила о создании системы разведки, наблюдения и целеуказания ISTAR (Intelligence Surveillance Target Acquisition and Reconnaissance) на самолетах BBC Великобритании.

Практика военного строительства ведущих зарубежных государств характеризуется значительными финансовыми средствами, выделяемыми на разработку и создание боевых систем будущего, оснащение войск передовыми образцами военной техники. При этом приоритет отдается разработке высокоинтеллектуального оружия, вносящего наибольший вклад в эффективность боевого применения.

Военные эксперты НАТО считают, что применение технологий ИИ вместе с другими технологиями будет способствовать увеличению обороноспособности и безопасности. В этой связи объявлена приоритетная задача по обеспечению тесного сотрудничества военно-промышленного комплекса стран альянса с частными компаниями и

научно-исследовательскими центрами. Также планируется создание Инновационного фонда НАТО, в задачи которого будет входить разработка перспективных или «разрушительных» технологий.

Еще одним важным участником технологической гонки является Китай, который к 2030 году стремится завоевать лидерства в области искусственного интеллекта. В этом государству может помочь последовательная системная политика, проводимая военно-политическим руководством. В период с 2017 года руководство Китая приняло ряд ключевых документов в области ИИ. Одним из них является «План развития искусственного интеллекта нового поколения». Финансирование программы составило 150 млрд юаней. Ключевыми направлениями программы являются взаимодействие гражданских IT-компаний с военными организациями, создание специальных технологических центров, а также привлечение специалистов со всего мира.

По оценкам военных специалистов, перспективные технологические разработки КНР могут получить широкое применение

в системах управления и связи, управления интеллектуальными боеприпасами, оптико-электронных системах применения и отображения информации.

В условиях бурного роста высоких технологий в военной сфере, свой импульс развития получают автоматизированные системы управления (АСУ). В зарубежной литературе данное понятие получило название «многоосферное управление». Внедрение таких систем позволит органу военного управления иметь инструмент для устойчивого, оперативного и эффективного управления подчиненными войсками (силами) при выполнении задач в условиях информационного противодействия (кибератак) противника.

Значение ИИ в военной сфере определяется прежде всего высокой скоростью обработки данных, позволяющей существенно сократить продолжительность цикла управления войсками и оружием при ведении военных действий различного масштаба. По мнению зарубежных военных специалистов, использование ИИ в системах военного управления позволит получать постоянный комплексный анализ данных, поступающих от многочисленных структурных подразделений ВС, создать единый и максимально удобный для интуитивного восприятия командованием источник информации – карту общей оперативной обстановки, которая будет размещена на одном большом экране.

Автоматизированные системы поддержки принятия решений и компьютерного моделирования оперативной обстановки в ВС разных

стран применялись с 70-х годов прошлого столетия, но эти системы не обладали возможностью обучения.

Так, в течение последних сорока лет в Советском Союзе (России) и США был разработан ряд автоматизированных систем управления войсками. В частности, в СССР была разработана АСУВ «Маневр», в России – «Акация-М», единая система управления тактического звена «Созвездие», а в США – AGCCS, ATCCS, FBCB2, «DELTA». Они имели различный объем реализации управления войсками, но совпадали в общем подходе к автоматизации.

Системы создавались по образу иерархической организационно-управленческой структуры Сухопутных войск. Однако такая структура была достаточно уязвимой, поскольку при выходе из строя верхнего уровня, система становилась непригодной.

Разработка систем велась при отставании в развитии основы управления войсками связи. Создание множества разноуровневых центров автоматизированного управления имело следствием интенсивный информационный обмен между ними, что существенно увеличило потребность в пропускной способности каналов связи.

Со временем стало понятно, что информационный обмен будет состоять не только из голосовой связи, но и будет включать передачу изображений и потокового видео. Вся эта информация должна была быть совместима с бортовыми системами управления и разведки. При этом информационный обмен в условиях боевой обстановки должен был работать при частичном выходе из строя ретрансляционных узлов и каналов связи. Эти обстоятельства накладывали жесткие требования к унификации информационного обмена, которые так и не были до конца реализованы ни в одной стране.

Сегодня в основе технологического развития зарубежных стран лежит принцип «инновационности». США – одна из тех стран, которая наиболее четко следует данному принципу. Именно поэтому, Соединенные Штаты уверенно лидируют в области применения

автоматизированных систем управления.

Министерство обороны США продолжает внедрение АСУ собственными Вооруженными Силами, в том числе при проведении удаленных операций. С этой целью Пентагоном была разработана «Стратегии автоматизированной системы боевого управления – JADC2» до 2030 года.

При разработке системы применяются подходы к организации боевого управления войсками, которые предусматривают устойчивое и непрерывное взаимодействие всех видов Вооруженных Сил в составе объединенных воинских формирований в рамках

систем управления МО США», утвержденная в 2020 году. В соответствии с ней проводятся работы направленные на обеспечение превосходства над противником при проведении операций в электромагнитном спектре, модернизацию правительственных и военных систем связи и повышение качества навигационного обеспечения ВС.

Командовании США уделяет большое значение обеспечению контроля над электромагнитным спектром (ЭМС) при планировании операции и ведении боевых действий в современных условиях. МО США осуществляет комплекс

ведения высокоманевренных боевых действий с использованием большого количества рассредоточенных разнородных систем (мозаики).

Согласно данной концепции, формирование группировок войск заданным набором возможностей будет осуществляться после вскрытия объектов противника. Такой подход позволит адаптировать имеющиеся в распоряжении силы и средства под конкретные задачи, а также распределить их между несколькими операционными направлениями.

Особое место в развитии задач тактического уровня отводится

войск при меньших затратах. Благодаря возможности оперативного изменения конфигурации группировки сил, предполагается решение большего количества задач по сравнению с существующими комплексами.

В настоящее время в рамках реализации концепции Управление перспективных исследовательских проектов МО США (DARPA) работает над рядом проектов. В частности, большое внимание уделяется разработкам систем связи пятого поколения. Их внедрение и адаптация под военные задачи ведется в рамках «Стратегии развития технологий».

Перспективная автоматизированная система управления, созданная в рамках проекта ABMS BBC США, представляет собой видовой компонент системы управления JADC2, предназначенный для интеграции в едином разведывательно-информационном пространстве разнородных сил и средств.

В 2022 году на реализацию проекта было выделено 87,3 млн долларов. В следующем году военное ведомство США выделило 231 млн долларов на проведение очередных испытаний АСУ совместно с межвидовыми группировками войск стран-членов НАТО и Европейского Союза. Принятие системы на вооружение запланировано на 2030 год.

Таким образом, сегодня наблюдается широкая тенденция повсеместного внедрения военных технологий с искусственным интеллектом. Все больше стран мира обращают свое

проведения многосферных операций, а также возможность применения разрозненных группировок для одновременного решения задач на нескольких операционных направлениях театра военных действий.

Кроме того, внедрение ИИ позволит обеспечить повышение оперативности за счет применения передовых информационных технологий в процессах сбора, обработки и передачи данных, необходимых для принятия решений.

В основе американской стратегии лежат теоретические аспекты концепций «Полносетевая система управления и связи» и «Мозаичные боевые действия», а также практические решения, полученные в рамках развертывания военных систем связи пятого поколения и реализации перспективных видовых АСУ: ABMS (BBC), Convergence (Сухопутные войска), Overmatch (Военно-морской флот).

При разработке систем управления особое внимание уделяется созданию сетевой инфраструктуры военных объектов. С этой целью разработана «Стратегия модернизации автоматизированных

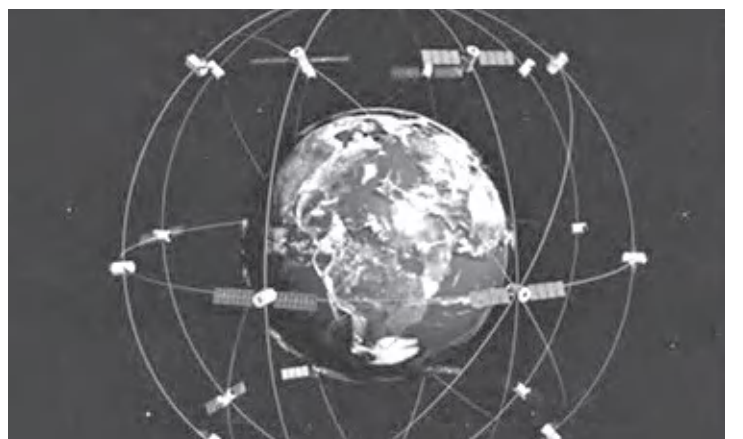
мероприятий, направленный на расширение диапазона используемых частот и ЭМС совместно с федеральными службами и коммерческими организациями. С этой целью с 2021 года проводится оценка возможности совместного использования спектра СВЧ-диапазона сети связи пятого поколения. В испытаниях принимают участие сотрудники научно-исследовательской лаборатории и 12 компаний оборонно-промышленного комплекса страны.

Кроме того, в стране ведутся эксперименты, направленные на оценку возможного динамического использования ЭМС самолетами BBC для управления бортовыми радиолокационными станциями и передачи данных о противнике на наземные пункты управления.

Пентагон уделяет большое внимание развитию спутниковых систем связи и навигации, которые планируется внедрить для обеспечения повседневной деятельности войск.

Важную роль при создании боевой автоматизированной системы управления играет концепция «Мозаичные боевые действия». В ее основу положена идея

автоматизированным робототехническим комплексам и беспилотникам с элементами ИИ, которые должны функционировать в составе самоорганизованных групп, численностью до нескольких сотен единиц. Планируется, что они могут использоваться в качестве многофункциональной узловой разведывательно-ударной сети, осуществляющей

непрерывное наблюдение за противником.

По оценкам экспертов, применение «мозаичного» подхода позволит значительно повысить скорость принятия решений, снизить нагрузку на командиров тактических подразделений и обеспечить более высокую эффективность применения

внимания на автоматизацию процессов управления, что позволит сократить время на принятие решений. Внедрение данных АСУ требует немалых финансовых средств, а также качественной подготовки кадров, способных работать с инновационными системами.

Нариман ДЮСЕНОВ

ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН ҚҰРЫЛЫМ

Бұл әскерлер тосқауылға төтеп беріп, бастарын қатерге тігеді. Қауіпті де сейілететін – осы әскер. Олар мүлтіксіз қызмет етеді. Жүктелетін міндеттер де жеңіл емес. Жүрген жолдары да тарихтың еншісіне жазылып жатыр.

Қалыптасу кезеңі

Төл әскеріміз енді құрылған шақта еліміздің аумағында әртүрлі инженерлік әскери бөлімдер бар еді. Міне, Қазақстан аумағында орналасқан осы инженерлік бөлімдер ҚР Қарулы Күштері инженерлік әскерлерінің қалыптасуына түрткі болды. Сол кезде, 1993 жылы еліміздің аумағында инженерлік әскердің 12 жеке бөлімі болды. Олар КСРО Қорғаныс министрлігіне, Түркістан әскери округі штабына және 40-армия штабына бағынды. Сол кезде инженерлік әскерлердің оңтайлы құрамын анықтап, қайта құру қажет болды. Ол құрылымдық өзгертулер тәуелсіздік алған алғаш жылдармен тұспа-тұс келді. Осылайша, ҚР Қорғаныс министрлігінің ұйымдастырушылық штатының құрылымын құрған кезде Алматыдағы 40-армияның инженерлік бөлімі базасында 1992 жылдың қарашасында ҚР ҚМ Инженерлік басқармасы құрылды. Еліміздің аумағында орналасқан штабтарда инженерлік әскердің білікті мамандары бар болатын. Сол кезде инженерлік штаб бастығы – Солтүстік-Кавказ округінен келген подполковник Ж.Нұрахметов, жедел-тыңшылық бөлімін полковник А.Рязанцев басқарды. Сондай-ақ, Түркістан әскери округі штабынан полковник В.Теребов (қару-жарақтар бөлімінің бастығы), Сирия Республикасынан полковник А.Чивилев және тағы басқа мамандар келді.

Сондай-ақ, кейін басқарманың бастығы тізгініне ие болған полковник Ж.Нұрахметов, генерал-майор М.Даиров, полковник А.Щербаковтар инженерлік әскер қызметінің дамуына едеуір үлестерін қосты.

Арнайы маманданды

Бүгінде олар – ҚР Құрлық әскер құрамындағы арнайы әскерлер. Әскери істер ғылыми-техникалық прогреске байланысты қазіргі жағдайда арнайы әскерлердің маңызы өлшеусіз өсті.

Құрлық әскерлерінің арнайы бөлімшелері мен бөлімдері терең және жан-жақты білімді әскерлері машық-дағдыны, тәртіптілікті, шыдамдылықты, білек күшін талап ететін қазіргі заманғы техникалармен жабдықталған. Олар қазір құрлық әскерлерінің ұрыс әрекетін және тіршілік әрекетін толығымен қамтамасыз етуде машықтанған мамандар.

Бірде бір әскери мәселе инженерлік қамтамасыз етуді шешілмейді. Олар шабуылда әскерлердің жылжуын қамтамасыз етеді, жолдар салады, сулы тосқауылдан өтуді жабдықтайды, қарсыластарының бөгеттеріне өткелдер жасайды, минасыздандырады. Ал, қорғаныс кезінде инженерлік әскерлер қорғаныс шептерін тұрғызып, бөгеттер жасайды.

Бүгінгі таңда аталған әскерлерде 2 000-нан астам адам қызмет етеді. Әскери мамандардың құрамы

Құрлық әскерлері Әскери институтының, 10228 әскери бөлімі базасындағы саперлік бригаданың түлектерімен толығып отырады.

Мүлтіксіз орындады

Қазіргі бейбіт кезеңде олар түрлі техника мен жұмыс істеу дағдыларын шыңдап, қару-жарақтың жаңа түрлерін зерделейді, қажет болған жағдайда табылған жауынгерлік снарядтарды жою, миналарды залалсыздандыру жөніндегі жұмыстарды атқарады. Мәселен, инженерлік әскердің жеке құрамы 1994 жылы Алматы облысы, Талғар ауданындағы ауылдарды сел басу кезінде халыққа көмек

көрсеткен. 1997 жылы Семейде орман өртке оранғанда да олар қапы қалмады. Ал, 1998 жылы Алматы облысы, Кеген ауданында қыстың қыраулы күнінде жол салып, жергілікті тұрғындардың ризашылығына бөленген. Айта кетейік, инженерлік әскерлері жеке құрамының кәсіби даярлығы Тоқырау ауылына іргелес жатқан аумақта өрттің және оқ-дәрілер

қауіп төндірмеу мақсатында қаланы және елді мекендерге жақын орналасқан ұшып кеткен оқ-дәрілерден тазарту болды. Осылайша халықтың қауіпсіздігі қамтамасыз етілді.

Ал 2024 жылы олар көктемгі су тасқыны кезінде жергілікті тұрғындар мен шаруашылық жүргізуші ұйымдарға айтарлықтай көмек көрсетті. Понтон-көпір паркінің жиынтығынан Ақтөбе облысындағы Ойыл өзеніне және Солтүстік Қазақстан облысы мен Ақмола облыстарындағы Есіл өзеніне паромдық өткелдер орналастырылды.

Бітімгерлікке барды

Сондай-ақ, бітімгершілік шеңберінде 2003-2008 жылдары Ирак Республикасының коалициялық күштер құрамына «Қазбат» бітімгершілік батальоны инженерлік-саперлік тобының қызметкерлері жіберілді.

Бұл батальонның Ирактағы бітімгерлік миссияға қатысуы тарихи оқиға болатын. Олар тұрақтандыру күштерінің құрамында жарылмаған оқ-дәрілерді іздеп-тауып, оларды жою, ауыз сумен қамтамасыз ету пунктерін жабдықтау және басқа да тапсырмаларды орындады. Іс-шараларға барлығы 10 инженерлік-саперлік жасақ жұмылдырылды.

2003 жылдың тамызынан 2008 жылдың қазанына дейін олар 4,5 миллионнан астам жарылғыш заттарды жойды, 19 км-ге жуық жарылғыш емес тосқауылдар мен 617 сигналдық миналар орнатты, шамамен 7000 текше метр су

тазартылды.

«Қазбат» бітімгерлері «Дельта» базасы периметрінің 9 646 метрін жарылыс қаупі бар заттардан тазартты. Оның айналасына 4,5 км жарылысқа қарсы тұрарлық тосқауыл қойды.

Сонымен қатар, олар әртүрлі күштік құрылымдарға жарылғыш заттарды жоятын 570-тен астам маман және Ирактың қауіпсіздік күштері үшін 12 әскери сүзгі станциясының есептоптарын дайындады.

Жалпы Ирак Республикасында коалициялық күштер құрамында ҚР Қарулы Күштерінің 290 әскери қызметшісі болды.

Ирактағы бітімгерлік миссия қазақстандық жауынгерлер үшін халықаралық деңгейдегі алғашқы емтихан болды. Олардың бейбітшілік пен қауіпсіздік ісіне қосқан үлесін шетелдік сарапшылар да жоғары бағалады.

Алға қойылған міндеттерді ойдағыдай орындағаны үшін жасақтың жеке құрамы жоғары үкіметтік наградалармен марапатталды.

P.S. Бүгінгі күні инженерлік әскерлердің жарағында тұрған жеке құрам мен техника қазақстандықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ Қазақстан Қарулы Күштерінің дамуы мен өркендеуі үшін қойылған міндеттерді орындауға дайын екеніне күмәніміз жоқ. Олай болса, еңбектеріңіз адал, абыройларыңыз биік бола берсін дейміз.

Рима ӘБЕУОВА

ӘСКЕРДЕ ТЕМІРДЕЙ ТӘРТІП БОЛУЫ ТИІС

«...Армия жастарға қолдау көрсетіп, оларды еліміздің нағыз азаматы ретінде тәрбиелеп шығаруы керек. Командирлер әскери қызметшілерге үлгі-өнеге болуға тиіс. Әскерде әлімжеттікке, бұзақылыққа, рушылдыққа, жершілдікке орын жоқ, ондай жайттарға жол берілмейді. Мұның бәрін өзім жеке қадағалап отырамын».

(Қазақстан Республикасы Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев, «Turkistan» газетіне берген сұхбатынан)

Жаңа 2026 жыл басталысымен Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың елімізде жарық көретін «Turkistan» басылымына берген сұхбатының жарияланғанын білеміз. Кең ауқымды сұхбатта Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев өткен 2025 жылғы атқарылған жұмыстарға баға беріп, Қазақстан экономикасының өсімі, шарықтаған баға өсімінің тежеуі, елдегі салық реформасы, инфрақұрылым, көлік және логистика сынды басым бағыттарға қатысты түйткілді сұрақтарға жауап беріп, алға қойған атқаратын жұмыстар туралы ой қозғады. Сондай-ақ, ауыл шаруашылығын дамытудың көкейкесті мәселелеріне ерекше назар аударып, еліміздегі туризм саласының дамуын тілге тиек етті. Табалдырығымызды енді аттаған 2026 жылды Цифрландыру және жасанды интеллект жылы деп жариялағаны белгілі. Осы ретте Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев: «...Жасанды интеллект пайда болғаннан бері болашақтың кемесіне мініп үлгеретін елдер мен ескі заманда қалып қоятын елдердің арасы алшақтай бастады. Сондықтан, мен цифрлық

технологиялар мен жасанды интеллектіні Қазақстанның дамуы жолындағы басым бағыт деп жарияладым. Биыл өте көп шаруа атқарылады. Осы айрықша маңызды жұмыстың табысты боларына сенемін, - деп үміт артты.

Стратегиялық жоспарлардағы ядролық энергетика бойынша берілген сұраққа Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев еліміздегі жаңадан салуды қолға алған атом электр станциясының құрылысы мен уақыт өткен сайын Қазақстанның жер қойнауындағы сирек кездесетін металдарына деген сұраныстың арта түсетіндігін жеткізді.

Сұхбат барысында Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев егеменді еліміздің төл әскерінің дамуы мен әскери тәртіпке айрықша мән берді. Алдымен, ел Президенті тарапынан әскердегі сарбаздар өлімі жайлы сұраққа жауап берілді. Мемлекет басшысына сарбаздардың өліміне қатысты оқиғалар әскери қызметтің беделін, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің абыройын түсіріп жатқанын тілге тиек еткен «Turkistan» газетінің бас редакторы Бауыржан Бабажанұлы: «Сіз армиядағы ахуалды қалай бағалар едіңіз?»,

- деп сұрақ қояды. Дәл осы қойылған сұраққа Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев:

– Мен әскери борышын өтеуге шақырылған сарбаздарымыздың жарақат алуы мен қаза болуына қатысты оқиғаларды өркениетті елге жат, теріс үрдіс деп санаймын. Бейбіт заманда мұндай жайттар болмауға тиіс. Бұл туралы барлық күш құрылым басшыларымен жуырда өткен кеңесте де айттым. Қорғаныс саласына жауапты мекеменің басшылығын тәрбие жұмысын дұрыс қадағаламай отырғанын сынға алдым. Армия жастарға қолдау көрсетіп, оларды еліміздің нағыз азаматы ретінде тәрбиелеп шығаруы керек, - деп жауап берді.

Ел Президенті ахуалды түзеу үшін шұғыл шаралар қабылдау жөнінде бұйрық бергенін жеткізді. Алайда, қайғылы оқиғалар әскери бөлімшелердің бәрінде орын алып жатпағанын да айта кетті. Осы орайда Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев:

«...Танымалдыққа ұмтылған кейбір блогерлер әскердегі шынайы ахуалға мүлдем жанаспайтын сөз таратып жүр. Олар армияны сарбаздар күн сайын дерлік қылмыскерлердің құрбанына айналып, қаза табатын жер ретінде көрсеткісі келеді» - дегенді жеткізді.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев сарбаздардың Отан алдындағы борышын өтеу кезінде сұранысқа ие мамандықтарды меңгеретін, келісімшарт бойынша қызмет етіп жүрген офицерлік құрам мен сержанттар қатары әлеуметтік жағынан барынша қорғалғанын да тілге тиек етті.

Егеменді еліміздің төл әскерінің дамуы мен әскери қызметшілердің жауынгерлік даярлықтағы жетістіктеріне жоғары баға берген Мемлекет басшысы жуырда Жамбыл облысының орталығы Тараз қаласындағы мамандандырылған әскери мектепке барғанын жеткізе отырып, осы әскери білім ошағында әлеуметтік жағынан осал топтағы отбасынан

шыққан балалардың білім алып жүргенін айтып берді. Бұған «жақсы бастама» деп баға берген ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев: «...Мен осы мектепке Бауыржан Момышұлының есімін беру туралы шешім қабылдадым. Облыс орталығының бәрінде осындай мектеп ашу туралы тапсырма бердім. Бұл білім мекемелерінде бүкіл еліміз мақтан тұтатын сардарлар мен генералдар тәрбиеленіп шығатынына сенімдімін» - деп жеткізді.

Тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйіні, сұхбатта Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев айтқандай, «армияда темірдей тәртіп болуға тиіс. Темірдей тәртіп сарбазды шындайды, төзімді етеді. Шымырдай шыныққан, қайсар да қайратты жас елдің болашақ қорғаны болары хақ.

Тілек КЕНЖЕБЕКОВ
Қазақстан Республикасы
Қарулы Күштерінің ардагері
Суретті түсірген аға лейтенант
Думан ҚҰРМАНҒАЛИЕВ

ДЕПУТАТ ҚАРАҒАНДЫ АВИАБАЗАСЫНДА БОЛДЫ

Нұркен Әбдіров атындағы Қарағанды авиабазасына Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты Олжас Құспеков жұмыс сапарымен келді. Сапардың негізгі мақсаты — әскери бөлімнің қызметімен танысу, жеке құрамның даярлық деңгейін бағалау және әскери қызметшілердің әлеуметтік-тұрмыстық жағдайына назар аудару.

Сапар барысында депутат авиабазаның басшылық құрамымен кездесіп, әскери бөлімнің негізгі міндеттері мен күнделікті қызмет барысы туралы ақпарат алды. Сонымен қатар, жеке құраммен жүздесіп, әскери қызметшілердің қызмет өткеру жағдайы, материалдық-техникалық қамтамасыз етілуі және моральдық-психологиялық ахуалы жөнінде пікір алмасты. Олжас Құспеков ұшқыштарды даярлауға арналған заманауи жаттықтыру кешенінің жұмысымен танысты. Аталған кешенде болашақ әскери ұшқыштардың кәсіби шеберлігін арттыруға, әуе техникасын меңгеруге және түрлі күрделі жағдайларда әрекет ету дағдыларын жетілдіруге ерекше көңіл бөлінеді. Депутат жаттықтыру үдерісінің қазіргі заман талаптарына сай ұйымдастырылғанын атап өтті.

Сондай-ақ, сарбаздардың тұрмыс жағдайы, тамақтану сапасы, медициналық қамтамасыз ету және демалыс ұйымдастыру мәселелері қаралды. Депутат әскери қызметшілермен ашық әңгімелесіп, олардың ұсыныс-пікірлерін тыңдады. Мұндай кездесулер әскердің әлеуетін нығайтуға және жеке құрамның әлеуметтік жағдайын жақсартуға бағытталған маңызды қадам екені атап өтілді. Жұмыс сапары барысында Олжас Құспеков Қарағанды авиабазасының еліміздің қорғаныс қабілетін нығайтудағы рөлін жоғары бағалап, әскери қызметшілердің кәсіби дайындығы мен жауапкершілігін ерекше атап өтті.

«Бұл сапардың басты мақсаты — әскери бөлімнің тыныс-тіршілігімен танысу, ұшқыштарды даярлау жүйесін өз көзіммен көру және жеке құрамның қызмет жағдайын

бағалау. Мұнда атқарылып жатқан жұмыстардың жүйелі әрі сапалы екенін байқадым. Жаттықтыру кешені заманауи талаптарға толық сай. Бұл болашақ әскери ұшқыштардың кәсіби деңгейін арттыруға үлкен мүмкіндік береді. Мұндай инфрақұрылым Қарулы Күштердің әлеуетін күшейтуде маңызды рөл атқарады. Жалпы алғанда, жағдай жаман емес. Дегенмен, сарбаздардың әлеуметтік-тұрмыстық мәселелері әрдайым мемлекет назарында болуы тиіс. Бұл бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта да жалғасын табады. Ел тыныштығы мен қауіпсіздігі жолында аянбай еңбек етіп жүрген барлық әскери қызметшілерге алғысымды білдіремін. Қызметтеріне табыс, отбасыларына амандық тілеймін», деді Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты Олжас Құспеков.

НЕВИДИМЫЙ ЩИТ АРМИИ

Инженерные войска по праву называют фундаментом боевой мощи Сухопутных войск. Именно они первыми выходят на местность, обеспечивают продвижение подразделений, создают надежную защиту и устраняют угрозы там, где цена ошибки особенно высока. Их служба редко бывает на виду, но без нее невозможна ни одна операция. 21 января личный состав инженерных подразделений Сухопутных войск отметил свой профессиональный праздник.

В связи со знаменательным событием начальник управления инженерных войск Управления главнокомандующего Сухопутными войсками ВС РК полковник Бахытбек Тажибаев рассказал о специфике службы, современных задачах военных инженеров, требованиях к личному составу и о том, почему эта профессия требует не только знаний и техники, но и мужества, ответственности и преданности воинскому долгу.

- Бахытбек Тулепбергенович, какие навыки и опыт приобретают военнотружущие инженерно-саперных подразделений при участии в миротворческих миссиях и при ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций?

- Военные инженеры имеют богатый опыт участия в различных по формату и масштабу учениях и миссиях как на территории страны, так и за ее пределами. Одна из таких – миротворческая миссия в Ираке. Я сам принимал там участие в составе миротворческого контингента. Был командиром группы водоснабжения и в течение всего периода операции выполнял задачи в составе отряда, за что по результатам оценки командования отряда был представлен к награде «Жауынгерлік ерлігі үшін».

Наше инженерно-

саперное подразделение миротворческого батальона «Казбат» с 2003 по 2008 год в составе стабилизационных сил выполняло задачи по поиску, обнаружению, обозначению на местности неразорванных боеприпасов и их уничтожение, оборудованию пунктов водоснабжения и очистке воды. В ходе выполнения миссии казахстанские военнотружущие проявили высокий профессионализм и

мастерство, ответственность и настоящий героизм в исполнении задач.

Военные инженеры проводили работу по обезвреживанию местности от взрывоопасных предметов на станции Токрау, где площадь разлета боеприпасов составляла около 200 квадратных километров, а также работы по очистке местности от взрывоопасных предметов в городе Арыси.

Следует отметить, что военнотружущие инженерно-саперных подразделений ежедневно выполняют задачи по обнаружению

и обезвреживанию боеприпасов, занимаются очисткой местности от взрывоопасных предметов.

- Насколько изменилась подготовка военных инженеров в последние годы?

- Подготовка стала более технологичной и практико-ориентированной. Мы активно внедряем современные средства инженерных войск, тренируем личный состав

работать с новыми образцами техники, используем элементы цифрового моделирования и тактические тренировки, максимально

приближенные к реальным условиям. Особое внимание уделяется индивидуальной выучке и слаженности подразделений.

Сегодня без военных инженеров не проводится ни одно учение. Инженерные войска демонстрируют свое мастерство во время стратегических и оперативно-тактических маневров «Батыс», «Взаимодействие», «Каратау», «Алдаспан», «Айбалта» и многих других. Высокий уровень профессиональной подготовки личный состав инженерных войск подтвердил в ходе учения «Айбалта-2025». Специалисты выполнили комплекс мероприятий по инженерному обеспечению войск, отработали задачи по инженерной разведке, оборудованию позиций и

инженерных войск?

- Прежде всего - высокая ответственность, техническое мышление и дисциплина. Инженер должен уметь принимать взвешенные решения в условиях ограниченного времени и повышенного риска. Это служба, где цена ошибки может быть слишком высокой, поэтому профессионализм и выдержка - ключевые качества.

- Что бы вы хотели сказать молодежи, которая рассматривает для себя службу в инженерных войсках?

- Служба в инженерных подразделениях - это выбор тех, кто хочет быть полезным стране не только силой оружия, но и знаниями, умением созидать и защищать. Здесь

обеспечению устойчивости действий подразделений в различных условиях обстановки.

Кроме того, были применены сетчатые заграждения против БПЛА, изготовленные из различных видов материалов, взрывчатые вещества и средства взрывания на различных малогабаритных дронах.

- Какие качества особенно важны для военнотружущего

воспитываются настоящие профессионалы, способные решать самые сложные задачи в любых условиях. Это служба, которой по-настоящему можно гордиться.

«Желаю всем военнотружущим инженерных войск крепкого здоровья, уверенности в своих силах, безупречной службы и мирного неба над головой. Пусть ваш труд всегда будет надежной опорой Сухопутных войск и безопасности нашей страны» - начальник управления инженерных войск Управления главнокомандующего Сухопутными войсками ВС РК полковник Бахытбек Тажибаев.

Начальник пресс-службы Управления Главнокомандующего сухопутными войсками ВС РК подполковник Мерурет МАКАШЕВА

ИНЖЕНЕРЫ ЧЕЛОВЕЧЕСКИХ ДУШ

19 января в Вооруженных Силах РК отмечается День офицеров воспитательных структур – людей, чья служба зачастую остается за кадром, но именно от нее во многом зависит моральное состояние военнослужащих, их дисциплина, сплоченность и успешная адаптация к армейской жизни.

Офицеры-воспитатели ежедневно работают с личным составом, поддерживают, выслушивают и помогают солдатам пройти самый сложный этап – начало службы.

Сегодня офицеру-воспитателю недостаточно просто носить погоны. Он должен быть личным примером, уметь поддержать солдата, почувствовать его состояние и вовремя подставить плечо. Особенно это важно в первые месяцы службы, когда юноши только привыкают к новым условиям.

– К нам чаще всего обращаются в начале адаптационного периода, – рассказывает майор

Абдыразакулы Нурислам, заместитель командира 1-го батальона по воспитательно-идеологической работе одной из войсковых частей Актюбинского гарнизона. – Ребятам по 18 лет. До армии они жили дома, рядом с родными, в привычной обстановке. Здесь – новый коллектив, строгий распорядок дня, ответственность. Кто-то скучает по дому, а кто-то впервые оказался так далеко от семьи. Мы всегда рядом, поддерживаем и помогаем.

По словам офицера, адаптационный период – самый тонкий и ответственный процесс, требующий особого внимания, такта и индивидуального подхода

к каждому военнослужащему.

Сам Нурислам Абдыразакулы родом из города Тараза. Мечта стать военным появилась у него еще в детстве.

– Я учился в школе имени Героя Советского Союза Бауыржана Момышулы. Каждый день видел его портреты, читал о нем – это сильно повлияло на мой выбор, – вспоминает офицер. – После школы я поступил в Военный институт Сухопутных войск и из 16 специальностей осознанно выбрал воспитательно-идеологическую работу. Я с детства умел и любил слушать людей.

Именно умение слушать, анализировать и сохранять спокойствие – ключевые качества офицера-воспитателя. Он должен быть начитанным, внимательным к деталям и уметь понимать внутреннее состояние солдата.

– Внутренняя дисциплина и отношения в коллективе – это тоже наша работа. Нас часто называют инженерами человеческих душ. Мы своего рода мост между командирами и личным составом. Мы должны видеть способности ребят и помогать им раскрыться, – отмечает Нурислам Абдыразакулы.

Армейская жизнь существенно отличается от гражданской. Ранний подъем в шесть утра, утренняя зарядка, строгий распорядок дня – для многих это становится настоящим испытанием. Однако со временем организм привыкает к новым условиям.

– В армии отсекаются вредные привычки: малоподвижный образ жизни, бесконтрольные компьютерные игры, зависимость от социальных сетей. Здесь солдат учится быть крепким, стойким и ответственным. Он начинает понимать, как важно иметь цель, уважать родных и ценить возможности, которые у него есть, – говорит офицер-воспитатель.

В период адаптации использование смартфонов ограничено, однако связь с близкими сохраняется. У военнослужащих есть простые телефоны, а в каждом батальоне предусмотрены планшеты, через которые по выходным и праздничным дням солдаты могут позвонить родным.

Неотъемлемой частью работы с личным составом является психологическая поддержка. В воинских частях за состоянием военнослужащих внимательно следят специалисты.

Лейтенант Алихан Габышев, психолог артиллерийского дивизиона, подчеркивает:

– Мы ежедневно оказываем психологическую помощь: проводим беседы, оцениваем

обстановку, выявляем проблемные моменты и докладываем командованию. Каждый день наполнен задачами, а в выходные мы проводим различные тренинги. Наша цель – быть максимально близко к солдатам, чтобы каждый чувствовал поддержку и мог качественно выполнять свои обязанности.

Сегодня солдаты уже прошли первоначальную подготовку по специальности и перешли на новый этап – обучение в составе отделений. Это еще один шаг к формированию настоящего воинского коллектива.

– Первые дни было тяжело: скучал по дому, не привык к режиму. Но офицеры постоянно разговаривали с нами, объясняли, поддерживали. Сейчас уже втянулся, стал более собранным и уверенным, – делится военнослужащий срочной службы Муратов Шагатай.

День офицеров воспитательных структур – это повод выразить благодарность тем, кто ежедневно работает не только с уставами и приказами, но и с человеческими чувствами. Тем, кто формирует характер, поддерживает в трудную минуту и помогает молодым солдатам становиться сильнее – не только физически, но и духовно.

**Начальник пресс-службы
Актюбинского гарнизона
старший лейтенант
Махамбет ЖАКСЫЛЫКОВ**

ЛИДЕР, КОТОРОМУ ВЕРЯТ

Гвардии майор Ратбек Куатбеков достойно служит в бригаде морской пехоты Регионального командования «Запад» в должности заместителя командира по воспитательной и идеологической работе.

Ратбек успешно окончил Военный институт Сухопутных войск и был направлен в качестве молодого командира в войсковую часть Актюбинского гарнизона. И вот уже почти 15 лет он достойно проходит службу на различных должностях.

За годы службы в Региональном командовании «Запад» неоднократно был признан лучшим командиром батальона. За его плечами – десятки учений как республиканского, так и международного значения. На учениях он всегда рядом с личным составом – не наблюдатель, а участник. Он знает: боеспособность начинается с внутренней устойчивости солдата.

Лучший замполит не измеряет свою работу количеством отчетов или громкими словами. Его служба начинается задолго до подъема и продолжается там, где заканчивается рабочий день. Как замполит, майор умеет главное

– слышать. Он не повышает голос без необходимости и не раздает пустых обещаний. Его слово весомо потому, что за ним – личный пример. В самые сложные моменты он остается собранным, требовательным и справедливым. Именно таким офицерам доверяют не по должности, а по убеждению.

Его кабинет – не место для формальностей. Здесь решаются судьбы, снимается напряжение, находят ответы на непростые вопросы. Он знает каждого по имени, помнит их заботы и радости, и потому его уважение искреннее, не показное. Для подчиненных он – наставник, для командования – надежная опора.

– Для нас, солдат срочной службы бригады морской пехоты, гвардии майор Ратбек Куатбеков – это человек, к которому можно обратиться с любым вопросом и быть уверенным, что тебя услышат. Наш замполит именно такой. Он всегда рядом – и в учебные будни, и в непростые

моменты службы. Может строго спросить, когда это нужно, но всегда справедлив и по-человечески внимателен. Он знает, чем живет каждый солдат, поддерживает словом, помогает советом и никогда не остается в стороне. Благодаря ему в подразделении есть порядок и взаимное уважение, – поделился своими впечатлениями гвардии рядовой Тимур Умирбеков.

Но есть роль, которую офицер считает самой важной. Когда стихает шум плаца, он возвращается домой к детям. Дома он заботливый отец, внимательный к мелочам, умеющий объяснить сложное простыми словами. Он учит детей честности, ответственности и умению держать слово.

Он умеет быть строгим и теплым одновременно. Умеет защищать и направлять. И, возможно, именно поэтому его солдаты становятся сильнее, а дети увереннее в завтрашнем дне. Лучший замполит – это не

должность. Это человек, который хранит мораль армии и тепло семьи. Майор, для которого честь – не слово из устава, а ежедневный выбор.

Гвардии майор Ратбек Куатбеков не только профессионально выполняет служебные обязанности, но и поддерживает живой диалог с личным составом и обществом через свои официальные страницы в социальных сетях.

На своей странице он регулярно делится актуальными новостями о службе и жизни части – событиями, тренировками, награждениями, мотивационными материалами, словами поддержки, историями

успеха военнослужащих и примерами личной выдержки, информацией о культурно-массовых и спортивных мероприятиях, а также ответами на вопросы подписчиков, поддерживая обратную связь и создавая атмосферу доверия.

Благодаря открытости и активному общению в социальной сети, его страница стала местом, где военнослужащие, ветераны, родители и близкие солдат могут обмениваться опытом, вдохновляться на новые достижения и быть в курсе важных событий, происходящих в армии.

ӘСКЕРИЛЕРДІҢ ТЫНЫС-ТІРШІЛІГІМЕН ТАНЫСТЫ

Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты Ерболат Саурықов Жетісу облысына жасаған жұмыс сапары аясында Талдықорған қаласында орналасқан 18404 және 21751 әскери бөлімдеріне барды.

Сапардың негізгі мақсаты Қарулы Күштер бөлімшелерінің қазіргі жағдайымен танысып, жауынгерлік дайындық деңгейін және әскери қызметшілердің әлеуметтік-тұрмыстық жағдайын

зерделеу болды.

Іс-сапар барысында Мәжіліс депутаты аталған әскери бөлімдердің жауынгерлік әзірлігін тексеріп, десанттық операцияларды жоспарлау

және өткізу барысымен танысты. Сонымен қатар әскери ұшқыштардың жауынгерлік даярлығы, ұшу алдындағы дайындықтары мен оқу-жаттығу үдерісі көрсетілді. Әскери қызметшілердің кәсіби шеберлігін арттыруға бағытталған жаттығулардың жүйелі түрде ұйымдастырылуына ерекше назар аударылды.

Депутат әскери бөлімдердің инфрақұрылымын аралап, жеке құрамның тұрмыс жағдайымен танысты. Қазармалардың және оқу сыныптарының жағдайы қаралды. Әскери қызметшілердің күнделікті қызмет атқару тәртібі, материалдық-техникалық қамтамасыз етілу деңгейі және

әскери техника мен қару-жарақтың жай-күйі жан-жақты зерделенді.

Сапар барысында жауынгерлік дайындықты жетілдіру, әскери қызметшілердің әлеуметтік мәселелерін шешу және қызмет жағдайын жақсарту бағытындағы өзекті мәселелер де талқыланды. Мәжіліс депутаты әскери бөлім басшылығымен кездесіп, жеке құрамды алаңдататын сұрақтар мен ұсыныстарды тыңдады.

– Әскери қызметшілердің әлеуметтік жағдайы, соның ішінде жалақы мәселесі – бүгінгі

күннің өзекті тақырыптарының бірі. Ел қауіпсіздігін қамтамасыз етіп жүрген азаматтардың еңбегі лайықты бағалануы тиіс. Осыған байланысты алдағы уақытта Парламент қабырғасында әскери қызметшілердің жалақысын көтеру мәселесін қарастырып, тиісті жұмыстарды атқаратын боламыз, – дейді депутат Ерболат Саурықов.

Мұндай жұмыс сапарлары өңірлердегі әскери бөлімдердің нақты жағдайын бағалап, алдағы заңнамалық және ұйымдастырушылық шешімдер қабылдауға негіз болатыны сөзсіз.

ЖОСПАРЛЫ ОҚУ-ЖАТТЫҒУ ҰШУЛАРЫ ӨТТІ

Абай гарнизонында орналасқан 54835 әскери бөлімінде жоспарлы оқу-жаттығу ұшулары ұйымдастырылды. Әуе базасының ұшқыштары жауынгерлік дайындық жоспарына сәйкес Ми-17 және Ми-24 тікұшақтарымен әуеге көтеріліп, әртүрлі тактикалық тапсырмаларды орындады.

Оқу-жаттығу барысында экипаждар әуе кемелерін басқару шеберлігін шыңдап, шартты жауынгерлік жағдайларда әрекет ету дағдыларын жетілдірді. Сонымен қатар, ұшу тапсырмалары экипаж мүшелерінің өзара үйлесімді іс-қимылын арттыруға бағытталды.

54835 әскери бөлімінің авиациялық эскадрилия командирі, майор Ерлан

Шыналиевтің айтуынша, мұндай оқу-жаттығулар ұшқыштар үшін ерекше маңызға ие. – Жаттығулар

нақты жағдайда әрекет етуге, техниканы сенімді басқаруға және экипаж мүшелері арасындағы үйлесімділікті арттыруға мүмкіндік береді. Ми-17 тікұшағы берілген тапсырмаларды орындауда өзін толықтай ақтады, – деді ол. Айта кетейік, жоспарлы ұшулар әскери қызметшілердің кәсіби даярлығын арттыруға және әуе техникасының ұрысқа әзірлігін тұрақты деңгейде ұстап тұруға бағытталған.

ҮЗДІК САРБАЗДАР МАРАПАТТАЛДЫ

«Шығыс» өңірлік қолбасшылығына қарасты 30217 әскери бөлімінде үздік сарбаздарды марапаттауға арналған салтанатты шара өтті. Әскери бөлімнің саптық алаңында ұйымдастырылған бұл іс-шара барысында арнайы дайындық кезеңінде қызметтік міндеттерін адал атқарып, жоғары нәтижелерге қол жеткізген бірқатар сарбаздар марапатталды.

Іс-шара аясында өздерінің кәсіби даярлығы мен тәртібі арқылы ерекшеленген сарбаздарға «Үздік сарбаз» төсбелгісі табысталды. Бұл марапат – олардың әскери қызметтегі табандылығы мен жауапкершілігінің айқын дәлелі.

Салтанатты шараға үздік деп танылған сарбаздардың ата-аналары арнайы шақырылып, әскери бөлім командирі атынан алғыс хаттармен марапатталды. Бұл – жас сарбаздардың тәрбиесі мен ел алдындағы борышын абыроймен атқаруына үлес қосқан ата-аналар еңбегіне көрсетілген құрмет.

Әскери бөлім командирі,

подполковник Еркін Жоламанов үздік нәтиже көрсеткен сарбаздарды ынталандыру мақсатында оларды сөйілдемеге жіберді. Командир өз сөзінде әскери тәртіп пен Отанға адал қызмет етудің маңыздылығын атап өтті.

Салтанатты шараны Ұлттық әскери-патриоттық орталығының әскери оркестрі әсем әуенмен сүйемелдеп, мерекелік көңіл-күй сыйлады. Шара соңында ата-аналар әскери бөлім басшылығына алғыстарын білдіріп, ұлдарының қауіпсіз әрі тәртіпті ортада қызмет етіп жатқанына ризашылықтарын жеткізді.

ОТ ЗНАНИЙ К ПОБЕДЕ

Военная кафедра Astana IT University отмечает очередную годовщину со дня своего образования. Кафедра сформирована в соответствии с приказом министра обороны №21 от 20 января 2020 года.

Руководит военной кафедрой Astana IT University генерал-майор Аширов Александр Каримович. Прошел все ступени воинской службы от начальника службы войсковой части до заместителя Главного командующего Сухопутными войсками ВС РК. Имеет ученую степень – ассоциированного профессора.

На военной кафедре Astana IT University ведется подготовка высококвалифицированных офицеров и сержантов запаса с целью формирования военнообученного резерва казахстанских Вооруженных Сил.

В рамках государственной политики на военной кафедре осуществляется подготовка военных связистов, топографов, психологов, специалистов киберсферы и АСУВ. Предпринимаются меры по модернизации системы военной подготовки, повышению уровня профессиональной подготовки кадров, а также их постоянной переподготовке и повышению квалификации.

С 2025 года программа подготовки военной кафедры расширена за счет внедрения новых специальностей: военная журналистика и

операторы БПЛА.

С начала основания военной кафедры осуществлена подготовка и произведено четыре выпуска офицеров и

сержантов запаса в количестве 1 182 человека, из них офицеров запаса - 614 человек, сержантов запаса - 568 человек.
6 февраля 2025 года

впервые в истории отечественных военных кафедр, кузницу военных кадров Astana IT University посетил министр обороны генерал-полковник Руслан Жаксылыков (ныне – первый заместитель секретаря Совета безопасности Республики Казахстан). В ходе визита он высоко оценил служебную деятельность коллектива, что было отмечено им в книге почетных гостей военной кафедры.

В рамках постоянного мониторинга и взаимодействия кафедру также регулярно посещают депутаты Мажилиса Парламента и представители

организации военной подготовки в целях военно-патриотического воспитания студентов военной кафедры

в университете готовится выпуск памятной книги. Книга в твердой обложке и объемом 100 страниц будет содержать поздравления от руководства

фонда, учредителей и руководителей государственных органов, университета, а также краткую историю кафедры.

Значительная часть студентов и ряд офицеров военной кафедры вносят вклад в развитие IT-сферы нашего государства, принимая активное участие в различных стартапах и деятельности университета.

Так, высокий уровень подготовки они демонстрируют в многочисленных соревнованиях, в том числе международных, таких как

IT-Fest, Military CTF, OPEN-spase, Hackathon и др.

Студенческая жизнь на военной кафедре насыщена внутренними мероприятиями, где происходит тесный симбиоз усилий профессорско-преподавательского состава и молодежи в деле развития творческих подходов и укрепления здоровья.

Постоянно совершенствуется материально-техническая база военной кафедры, особенно в вопросах подготовки технических специалистов.

В 2025 году реализована заявка на получение коротковолновой радиостанции Р-142.

Несмотря на молодой возраст, военная кафедра Astana IT University справедливо занимает место в числе передовых военных кафедр вузов страны, активно претворяя в жизнь видение Президента Касым-Жомарта Токаева по цифровизации и укреплению обороноспособности нашего государства.

ОБЕСПЕЧИТЬ СТРАТЕГИЧЕСКУЮ БЕЗОПАСНОСТЬ

На военной кафедре Astana IT University состоялось тематическое обсуждение, посвященное одной из ключевых государственных инициатив – программе добровольного переселения «Оңтүстіктен Солтүстікке көшу».

Мероприятие прошло в рамках практической подготовки студентов военной кафедры Astana IT University и стало серьезной площадкой для формирования навыков информационно-имиджевой работы, анализа и стратегического мышления будущих офицеров.

В обсуждении приняли участие руководство военной кафедры и сотрудники университета, внесшие значимый вклад в военно-патриотическое воспитание.

Открывая заседание, полковник в отставке Шади

Аблаев подчеркнул, что программа переселения является важной стратегической мерой государства, направленной на демографическое выравнивание между южными и северными регионами, обеспечение кадрового потенциала северных областей, устойчивое развитие регионов и укрепление национальной безопасности.

В ходе мероприятия была представлена презентация, подробно раскрывающая цели программы, механизмы переселения, меры поддержки граждан, проблемы реализации

и реальные региональные кейсы.

В презентации приведены материалы интервью активиста Бурахана Даканова, который три года назад переехал на север и ведет активную просветительскую деятельность в медиапространстве. Его главная мысль: «Единственный способ придать миграции реальный импульс – создать консультативный или государственный орган, который будет заниматься этим вопросом системно».

Участники отметили, что программа переселения – не просто демографическая мера, а инструмент национальной безопасности, распределения трудовых ресурсов и устойчивого развития регионов. Обсуждение показало, что у программы

есть значительные успехи, но существуют и проблемы – от адаптации переселенцев до коррупционных рисков. Студенты военной кафедры АИТУ предложили собственные решения и медиаподходы для усиления программы.

В завершение мероприятия директор департамента социально-воспитательной работы АИТУ Арман

Кенжебеков подчеркнул, что АИТУ полностью поддерживает расширенное освещение программы «Оңтүстіктен Солтүстікке көшу» и готов стать площадкой для крупной межвузовской встречи.

Студент взвода ОСП 24/7 военной кафедры АИТУ Мукашева А. А.

ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫНЫҢ АРДАГЕРІ 96 ЖАСҚА ТОЛДЫ

Қарағанды қаласында Ұлы Отан соғысының ардагері Иван Кириллович Скрипников 96 жасқа толды. Айтулы мерейтой иесін арнайы құттықтау үшін Қарағанды облыстық қорғаныс істері жөніндегі департамент басшысының орынбасары, подполковник Еркебұлан Мұстағұлов ардагердің шаңырағына барды.

Әскери қызметкер ардагерге Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі атынан жылы лебізін жеткізіп, ел тыныштығы мен бейбіт өмір үшін көрсеткен ерлігіне алғыс білдірді. Сонымен қатар мерейтой иесіне сый-сияпат табысталды. Ардагерді құттықтауға Нұркен Әбдіров атындағы мектептің «Жас сарбаз» әскери-патриоттық қозғалысының мүшелері де қатысты. Оқушылар ардагерге арнап ән шырқап, ізгі тілектерін білдірді. Жас буын өкілдерінің құрметі қарияға ерекше әсер сыйлап, кездесуге жылылық пен тағылымды мән қосты. Осы шара аясында Қарағанды облыстық қорғаныс істері жөніндегі департамент басшысының орынбасары, подполковник Еркебұлан Мұстағұлов өз ойымен бөлісті.

– Ұлы Отан соғысының ардагерлері – біздің тарихымыздың тірі шежіресі. Иван Кириллович сынды ардагерлердің ерлігі мен жанқиярлығының арқасында біз бүгін бейбіт аспан астында өмір сүріп отырмыз. Олардың әрбірі – жас ұрпақ үшін үлгі, отансүйгіштіктің нағыз символы. Мұндай кездесулер жастарға патриоттық тәрбие берудің маңызды бір бөлігі. Ардагерлерге құрмет көрсету – біздің азаматтық әрі әскери борышымыз», - деді подполковник.

Кездесу барысында ардагер соғыс жылдарындағы естеліктерімен бөлісіп, жастарға ақ батасын берді. Мұндай тағылымды шаралар ұрпақтар сабақтастығын нығайтып, ел тарихына деген құрметті арттыра түсетіні сөзсіз.

СЕМЕЙ ҚАЛАСЫНДА ҰЛГІЛІ ОТБАСЫ ҚЫЗМЕТ ЕТУДЕ

Қазақстанның әуе қорғанысы саласында ерлік дәстүрін жалғап жүрген әскери қызметшілер аз емес. Солардың бірі 54835 әскери бөлімінің әскери қызметшісі майор Ерлан Шыналиев – Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Әскер тарланы» байқауында «Мерейлі отбасы» аталымы бойынша жеңімпаз атанған әскери әулеттің отағасы.

Ерлан Шыналиев – Түркістан облысы, Жетісай қаласының тумасы. Ұшқыш болу арманы оған бала күнінен серік. Соғыс ардагері атасының «бұл бала міндетті түрде әскери қызметші болады» деген сөзі Ерланның өмірлік бағытын айқындап бергендей еді.

2012 жылы Ақтөбедегі Әуе қорғаныс күштері институтын аяқтаған жас маман алғашқы әскери қызметін Ұшарал қаласындағы әскери бөлімде бастады.

Бүгінде майор шеніндегі Ерлан Семей қаласындағы 54835 әскери бөлімінде авиациялық эскадрилья штаб бастығы қызметін атқарады. Ми-8, Ми-24, Ми-17 және ЕС-145 тәрізді бірнеше тікұшақты кәсіби деңгейде меңгерген өз ісінің шебері.

Оның жұбайы Әсем Шыналиева

да әскери жолды жүрек қалауымен таңдаған жан. Ұшарал қаласының тумасы, көпбалалы отбасында өскен Әсем бала кезінен әскер қатарында қызмет етуді армандады.

Өз жұмысын 01850 әскери бөлімінде бастаған ол 2013 жылдан бері Семейдегі 54835 әскери бөлімінде инженер болып қызмет атқарып келеді. Қазір бала күтіміне байланысты демалыста болса да, әскери өмірге деген адалдығы өзгерген емес.

Екі ұл мен үш қыз тәрбиелеп отырған бұл отбасы – шынайы әскери әулет. Аталмыш шаңырақ Қазақстан Қарулы Күштері өткізген «Әскер тарланы» байқауында «Мерейлі отбасы» аталымының жеңімпазы атанып, бүкіл елге үлгі болды.

Sarbaz

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады.
Меншік иесі:
«ГИС Әскери Медиа» ЖШС

"Гис Әскери Медиа" ЖШС директоры
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Директордың мерзімді басылымдар бойынша орынбасары
Қойшыбай ЕСЕНТАЕВ

Дизайнер-беттеуші
Мейрам ТӨКЖУМАНОВ

Тілшілер:
Рима ӘБЕУОВА
Нариман ДЮСЕНОВ
Марат ЖҮНІС-БЕК

«Шығыс» Өңк аймақтық тілші
Алуа ИСКАКОВА
«Астана» Өңк аймақтық тілші
Фархат КИНЖИТАЕВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады.
ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г

Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқаз сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды.
Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы,

Домалақ ана көшесі, 11 үй.
Вебсайт: www.sarbaz.kz
Тел/факс: 8 702 712 36 70
E-mail: INFO@SARBAZ.KZ
Газет «Гамма-Принт» ЖШС баспаханасында шығарылды.
Мекен-жайы: Алматы қ., Райымбек даңғылы, 369.
Тел.: 247-98-30, 247-98-31.
Көлемі 3 б. т.
Офсеттік басылым.
Таралымы 431 дана
Тапсырыс № 116